



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione
Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi &
benedictae Matris eius meditatione**

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

Cap. IX. De attentione ad S. hoc exercitium necessaria, quomodoque ea
comparetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48934)

346 FRANC. ARIAS CAP. II.
aliquid incumbere ipsum par est, omnes huc actiones, & exercitia, præsertim orationis dirigendo. Hæc autem, quam quærit virtutem, comparando, nullam penitus aliam amittit, nam quoniam illæ coniectæ & catenatæ sunt, vbi vnâ perfectè nactus fuerit, omnes iam nactus est.

CAP. IX.

De attentione ad sanctum hoc exercitium necessaria, deq; medijs, quibus ea comparatur.

VT oratio mentalis & horum mysteriorum cõsideratio pro ut par est, fiat, seruus Dei quantum potuerit, elaboret necessitate, vt in eadem cum attentione & interiori potentiæ suarum recollectione se occupet: ne scilicet à corpore, somno & inertia se vincat, nec in pusillanimitatem cadat, nec vanis & inutilibus cogitationibus distrahatur: sed corde sit vigili, excitato, viuo, & ad ea, quæ meditatur, atten-

Attentio
in omni
oratione
necessaria.

DE ORAT. MENTALI. 347

attento, huc omnem intellectum & voluntatem applicando. Hæc attentio licet ad orationem etiam vocaliter necessaria sit, in mentalitate inprimis adhibenda. Potest enim quis sine attentione actuali ad aliquod tempus vocaliter, licet imperfectè orare; at, si attentio in mentali deficiat, nihil prorsus meditando agit. hinc pretiosum quid est oratio mentalis, ob maiorem attentionem & sensum qua peragitur, Certum est enim, lingua tacente, & animæ attentione exterioribus verbis non applicata, interiorè ad res diuinas attentionem intensiorem, perfectiorem, viuaciorem & ad omnes sanctos voluntatis affectus mouendos efficacior fore. Et tametsi hæc attentio sine vlla hominis culpa, in oratione deesse queat & mentali & vocali, ac voluntas, & diligentia, qua quis ad meditandum se componit utilis esse non desinat, quando scilicet sine vlla eius culpa, vti

Maximè
in Mentali.

Part. 3. c. 1.

P. 6

que

que se quis accingit, adnitendum
est, ut quam maximo ad parandam
attentionem studio incumbat: nam
hac deficiente tota deficit oratio.

**Hæc enim
fine attē-
tione nul-
la est.**

Tum verò, quòd quò in rebus di-
nis meditandis attentiores fueri-
mus, eo & Deus in nobis benefaci-
endo futurus sit attentior, & maior

**Cum ea,
mouet
Deum.**

luce coelesti intellectum illustra-
rus, & vehementiore amore diuini
affectum inflammaturus. interea
namque attentione anima ad Deum

pertingit, & proinde quò maiorem
attentionem adhibet, eò & propius

ad Deum accedit, magisquè de do-
nis eius participat. Quoniam autem

angeli boni dum orantibus assistunt,
in hoc Deum imitantur, certum est

animam, quò magis ad attentionem
in oratione comparandam enititur,

**Mouet
Angelos.**

eò & Angelos magis mouere & in-
uitare, ut sibi oranti adstant, id fecerunt

agètes, quòd angeli superiores cum
inferioribus, à multis nempe illam
ignorantijs purgando, & illustran-
do, intellectuam potentiam con-
firmando, sanctos illi conceperunt, &

perfe-

DE ORAT. MENTALI. 349

perfectiorem, clariorem, distinctio-
remque rerum diuinarum cognitio-
nem ingerendo: voluntatem etiam
mouendo, & sanctos ac dulces in ea
erga res diuinas affectus excitando,
aperiendo quoque, quam illæ ama-
biles, suaves & conuenientes sint.
Hæc aliaque bona adfert debita in
oratione attentio: quæ bona magno
suo damno & ignominia perdit, qui
culpa sua à somno, inertia, aut di-
stractionibus, attentionem tollen-
tibus vinci se patitur.

Iam media quibus hanc compa-
rare homo queat videamus. Primū
est, humili illā supplicatione à Deo
petere, proinde inter ea quæ in prin-
cipio orationis petenda sunt, hæc
etiam locum obtinet, vt scilicet in-
finita sua misericordia, & passionis
sue meritis virtutem nobis & gra-
tiam concedat, qua debita cum re-
uerentia & attentione coram maie-
state eius compareamus. Deinde, ea
quæ de vita ac passione Christi Do-
mini meditanda sunt, velut præsen-
tia oculis obijcere: ne scilicet in

In præpa-
ratione
meditati-
onis pe-
tenda à
Deo at-
tentio.

350 FRANC. ARIAS CAP. II
sola imaginatione Ierusalem aliaque
terræ sanctæ loca, in quibus hæc co-
tingere mysteria, ad eam, sed coram
nobis & in præsentia nostra fingamur
statuamusq; locum incarnationis
natiuitatis, & alia, itaq; cõsideremus
mysteria, quasi modò coram nobis
agerentur, internis animæ oculis
hic Virginem, Angelum, & puerum
Iesum intuendo, & quæ hic loquun-
tur verba audiendo. Documentum
hoc id omnibus rebus corporeis
quas meditamur, obseruandũ. Nam
ita maiori easdem cum suauitate, &
attentione meditamur & viuacius
perfectiusq; menti repræsentamus.
Si verò quæ meditamur, spiritualia
sunt, verbi gratia, animæ, substantiæ
angelicæ, & perfectiones diuinae,
dona gratiæ, aliaque beneficia diuina,
vel nullo eadem fingere oportet
loco, (hoc enim minimè est necessa-
rium, nullo enim continentur loco
vti quæ corporalia sunt.) aut si illa
in loco aliquo cogitamus, vti & cogi-
tari queunt, etiam ea nobis præ-
sentia fingere possumus. verbi causa
boni

Rei me-
ditandæ
quasi præ-
sentes in-
hærendũ,

bonitatem & pulchritudinem Dei
meditantes, illum nobis præsentem
figamus: hic & gloriam, angelos &
animas beatas, quasi nobis ante o-
culos versarentur, & nos omnibus
præsentem essemus, consideremus.
Ita scilicet maior paratur attentio,
resque facilius considerantur.

Tertiò, ut quando homo medita-
ri debet, vel noctu, vel mane, ea de
causa surgendo, excitatus, puncta
meditanda animo voluat, alias om-
nes cogitationes, etsi bonas, exclu-
dendo. Per magni quippe refert, ut
primitiæ temporis & cordis sancto
huic exercitio dentur: quia enim cor
nostrum valdè delicatum est, facile
quæ nocere queunt illi adherescunt:
hinc si alij rei, etsi bonæ, locum de-
mus, hæc orationis tempore nobis
occurret, aut alias mouebit, quæ tunc
nos distrahent & mouebunt. Proin-
de utile fuerit, ut oculos corporis
aperientes, etiam mox animæ ape-
riamus, ut videamus, quæ nobis me-
ditanda sunt, & desideria & affectus
ad Deum dirigamus, illum inuo-
cando,

Materia
Meditati-
onis præ-
cogitan-
da.

cando, desiderando, & propter ipsi
suspirando, ad illum aspirando,
cum illo loquendo. Quando autem
verò tempore oratio erit instituen-

*In tracta-
tu de rosa-
rio ad ver.
2 §. 1. &
libello de*

*imitatio-
ne B. Virg.
6. 24.*

*Inchoata
Meditati-
one, om-
nes alie-
na cogi-
tationes
abijcien-
da.*

Simile.

da, adiuuare eam poterit lectio pro-
ua, ut alibi diximus: alias curas
opera seponendo, eaque Deo com-
mittendo, ut etiam alio dicitur
loco.

Postquam autem orationem incho-
auimus, violenter omnes alie-
rum rerum cogitationes abijcien-
dae sunt, non modò vanæ & malæ, sed
etiam bonæ, quod huius loci ad
temporis minimè sint. Vanas autem
cogitationes, tam ex nostra infirmi-
tate quàm dæmonis astu, quò ora-
tionem impediatur, nobis occurren-
tes reijciendi modus is est, ut eis non
attendamus, nec easdem excutimus
quales sint, nec aduersus singulas
depugnemus, sed animum ab ip-
sa auertamus, conceptum quem ceperimus
prosequendo, & ulterius in eodem
procedendo: aut si ipsum interru-
pimus, mox ad eundem reuertendo:
prudentis & discreti viarum
instar,

instar, cuius magni refert non cessa-
 re, aut quiescere per iter, qui, si ca-
 relli al latrent, aut ab alijs ad loquē-
 dum, aut fabulandum vocetur, aut
 ab ipsis irrideatur, ad illos se mini-
 me conuertit, nec illos intuetur, sed
 vterius procedit, iter suum profe-
 quens. Ita seruus Dei agat oportet,
 quando inter orandum aliqua co-
 gitationes, aut imaginationum im-
 petus irruunt, non respiciat, quales
 sint, sed omittat, eas non confide-
 rando, nec respiciendo, sed punctū,
 quod meditari coepit, sine vlla tur-
 batione prosequendo. Idem facien-
 dum etsi graues contra castitatem,
 aut Deū sint tentationes, ne scilicet,
 eas respiciendo, se occupet, sed fi-
 lum orationis prosequatur. Non
 est autem quod vllum inde damnū
 metuat, hoc ipsum enim non re-
 spicere, nec illas intueri, & audire
 nolle, sed abhorrere & resistere, ad-
 mirabilis easdem reiiciendi est ra-
 tio. Ita suadet sanctus Gregorius, in
 illud quod de cæco, (qui in via le-
 richuntem versus audiens Christum
 trans-

simile.
 Praterē-
 da sunt
 quasi sur-
 da aure.

Optimus
 ille eas
 vincendi
 modus.

CAP. II.
 propter ip-
 irando,
 ando an
 institues
 ectio pro-
 s curas
 Deo con-
 io dictum
 onem in
 mper ali-
 bificiend-
 malz, sed
 s loei ad
 rias autem
 a infirm-
 quō or-
 occurren-
 ve eis nō
 excuti-
 sus fringu-
 num ab ip-
 em coep-
 ius in co-
 um inter-
 reuert-
 i viacōn-
 instar,



Luc. 18.

transeuntem, illum in clamando
 cens, *Iesu Fili David, miserere*
 qui, etsi ab alijs reprehenderet
 inhibentibus ne clamaret, non re-
 spondit, sed maiori feruore & ve-
 tiori voce clamauit, *Iesu Fili David*
miserere mei,) narrat S. Lucas, & sepe
 sepe nos, dum orationi incumbimus
 exagitant peccatorum cogitationes
 & imaginationes, atque hęc est
 ba, quę nos impedire conatur. Sed
 autem faciendum est, vt quod cogita-
 tionum strepitus nos magis exagit-
 tat, eò maiori ardore orationi in-
 stamus, maioriq̃ue conatu Christus
 in clamemus, donec cogitationum
 molestiam vincamus, & audiamus,
 & illustremur. Optima ergo ad ve-
 nas & malas cogitationes, quę tem-
 pore orationis perturbant, arce-
 das pellendasq̃ue est ratio, violent-
 ter & diligenter orationem & con-
 ceptus nostros prosequi, & affectum
 desideriumq̃ue cordis ad Deum in-
 stollere, clamando, donec cogita-
 tiones euanescent. Si autem nec
 quidem abeant, non propterea in-
 stemur.

DE ORAT. MENTALI. 355

stemur, aut turbemur, sed patienter
sustineamus, à manu diuina hanc
molestiã accipiẽtes & eam ob amo
rem Dei pati volentes, atque hæc
sepe maior nobis erit de inimico
victoria, & maius apud Deum me-
ritum & lucrum, quam si statim ini-
micus fugeret, nosq̃ue ab omni alie-
na cogitatione liberos sineret.

si durant
tolerandã
propter
Deum.

CAP. X.

*De alijs ad attentionem in oratione
parandam medijs, & qua eadem
moderanda discretione.*

QUAE hæctenus ad attentio-
nem in oratione parandam
media suggestimus, necessa-
ria sunt & maximè utilia, ac omniũ
præstantissimum & optimum est ve-
rus & feruens Dei amor. Hic scilicet
vera cor Deo colligit, ipsumq̃ue ut
attentum & in mysteriorum & ope-
rum Dei ipsius consideratione quie-
tum sit efficit. Hic cum facilitate à
corde inutiles & vanas cogitatio-
nes in oratione & extra eam occur-
rentes

Feruens
Dei amor
attentum
facit.
Gregor. in
moral. lib.
30 c. 12. in
noua edit.